

Наступним четвертим етапом аудитор є розробка нової облікової політики та/або коригування існуючої. Аудитор аналізує виявлені помилки, визначає резерви, які дозволять підвищити рівень ефективності облікової політики. Таким чином, розроблена методика формування і реалізації облікової політики дозволить аудитору ідентифікувати об'єкти аудиту за допомогою визначення генеральної стратегії підприємства..

Таким чином, досліджуючи особливості вивчення облікової політики під час проведення внутрішнього аудиту системи бухгалтерського обліку, варто визначати її одним із невід'ємних елементів системи, призначення якої зводиться до того, що інформація, отримана в результаті його здійснення, повинна стати основою для ухвалення відповідних управлінських рішень і здійснення заходів, які забезпечать підвищення якості бухгалтерської інформації, а також сприятимуть підвищенню ефективності господарської діяльності підприємства.

ОСОБЛИВОСТІ ОЦІНКИ ЗАПАСІВ ПРИ ЇХ НАДХОДЖЕННІ ТА ВІДОБРАЖЕННІ В БАЛАНСІ ГОСПОДАРЮЮЧОГО СУБ'ЄКТА

Теслик А.А., студентка,
Сумський національний аграрний університет*

В діяльності кожного господарюючого суб'єкта тією чи іншою мірою задіяні запаси. Вони необхідні для виготовлення продукції, виконання робіт, надання послуг, адміністративних, побутових цілей тощо.

Що вже говорити про підприємства, основна діяльність яких – реалізація товарів. Тому питання правильного обліку даної складової активів є актуальним.

Запаси (відповідно до Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 9 «Запаси») це активи, які: утримуються для подальшого продажу за умов звичайної господарської діяльності (товари); перебувають у процесі

---

*Науковий керівник – Назаренко О.В., д.е.н., професор

виробництва з метою подальшого продажу продукту виробництва (незавершене виробництво); утримуються для споживання під час виробництва продукції, виконання робіт та надання послуг, а також управління підприємством (сировина, матеріали, паливо та ін.) [1].

Ідентифікувати запаси як активи можна тільки за умов дотримання таких стандартних вимог:

- підприємству перейшли ризики і вигоди, пов'язані з правом власності або правом повного господарського відання (оперативного управління) на придбані (отримані) запаси;
- підприємство здійснює управління запасами та контроль над ними;
- існує ймовірність отримання в майбутньому економічної вигоди, пов'язаної з використанням запасів;
- вартість запасів може бути достовірно визначена.

Одиницею бухгалтерського обліку запасів є їх найменування або однорідна група (вид). Запаси виступають складовою оборотних активів. Говорячи іншими словами, вони призначені для реалізації або споживання впродовж одного операційного циклу або протягом 12 місяців з дати балансу.

Розташування у балансі означає, що ці активи будуть або можуть перетворитися на готівку в найближчому майбутньому. Як поточні активи, вони також сприяють оптимізації показників ліквідності (коефіцієнт загальної ліквідності (коефіцієнт покриття), коефіцієнт поточної ліквідності (коефіцієнт швидкої ліквідності), коефіцієнт абсолютної ліквідності, чистий оборотний капітал. Їх вплив на ці показники може бути вагомим, за умови значної питомої ваги в структурі активів підприємства.

Відповідно до чинного законодавства та вимог податкових органів первісна вартість запасів може бути сформована при:

- придбанні за плату: оприбутковуються за первісною вартістю, яка складається з витрат, що виникли у зв'язку з придбанням запасів, зокрема ціна придбання та непрямих податків, крім випадків, якщо податки відшкодовуються підприємству відповідно до чинного законодавства; суми ввізного мита; транспортно-заготівельних витрат; інших витрат, які безпосередньо пов'язані з придбанням запасів і доведенням їх до стану, в якому вони придатні для використання у

запланованих цілях;

- виготовлені власними силами підприємства: визнається їх виробнича собівартість;

- отримані як внесок до зареєстрованого (пайового) капіталу підприємства: погоджена засновниками (учасниками) підприємства їх справедлива вартість;

- придбані у результаті обміну на подібні запаси: дорівнює балансовій вартості переданих запасів. Якщо балансова вартість переданих запасів перевищує їх справедливу вартість, то первісною вартістю отриманих запасів є їх справедлива вартість із включенням різниці до витрат звітного періоду;

- придбані в обмін на неподібні запаси: визнається справедлива вартість отриманих запасів;

- виявлені у процесі інвентаризації надлишки запасів: оприбутковуються за чистою вартістю реалізації запасів, якщо вони реалізуються, або в оцінці можливого використання запасів, якщо вони використовуються на самому підприємстві.

При визначенні справедливої вартості запасів підприємство може використовувати дані про:

- а) останню ринкову ціну операцій з відповідними запасами;
- б) ринкові ціни на подібні активи, скориговані з урахуванням індивідуальних характеристик, особливостей або ступеня незавершеного виробництва, для якого визначається справедлива вартість;

- в) додаткові показники, які характеризують рівень цін на запаси.

Проведене дослідження дозволило дослідити, проаналізувати, систематизувати наукові джерела, законодавчо-нормативне регулювання щодо проблем та шляхів їх вирішення в процесі оцінки запасів при їх надходженні та постановці на баланс господарюючого суб'єкта.

Література.

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси» наказ МФУ від 31.03.99 р. № 87 [Електронний ресурс]. – URL: <https://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99>.